

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ ОМУЌЗОРИИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ САДРИДДИН АЙНӢ

НИЗОМНОМА

**оид ба корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД) дар Донишгоҳи
давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садрӣддин Айни**

Душанбе – 2014

«Тасдиқ мекунам»

Ректори ДДОТ ба номи

Садриддин Айни академик

_____ А. А. Раҳмонов

«_____» _____ соли 2013

Низомнома оид ба корҳои мустақилонаи донишчӯён дар Шӯрои илмӣ-методии Донишгоҳ аз 21 ноябри соли 2013, № 6 муҳокима карда шудааст.

Низомнома оид ба корҳои мустақилонаи донишчӯён дар Шӯрои олимони Донишгоҳ аз 27 ноябри соли 2013 соли 2013 тасдиқ карда шудааст.

1. Муқаррароти умумӣ

1.1. Низомнома оид ба корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ (минбаъд Низомнома) ҳуҷҷати меъёрӣ-ҳуқуқиест, ки раванди ташкил ва гузаронидани корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро (КМД) дар Донишгоҳ ба танзим мебарорад. Санади мазкур дар заминаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» (дар таҳрири нав), Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомнома оид ба низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25.11.2011, № 21/2), «Низомномаи бакалавриати ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ», «Низомномаи магистратураи ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ», Оинномаи Донишгоҳ ва дигар санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1.2. Низомномаи мазкур мақоми машғулиятҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро дар шароити татбиқи низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳ муайян мекунад.

1.3. Низомнома барои истифода ба омӯзгорони ҳамаи сатҳу дараҷаҳои илмидошта ва донишҷӯёни Донишгоҳ тавсия мешавад.

1.4. Низомнома моҳияти корҳои мустақилонаи донишҷӯён, аҳамияти таълимию илмӣ, банақшаگیرӣ, шаклҳои гузаронидан ва навъҳои назорати онро дар Донишгоҳ муайян мекунад.

1.5. Ҳадафҳои гузаронидани корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз инҳо иборат аст:

- ба низом даровардан ва мустаҳкам намудани донишҳои назариявӣ ва малакаҳои амалӣ;
- тавсеа додани донишҳои назариявӣ;
- ташаккули малакаҳои кор бо адабиёти меъёрии ҳуқуқӣ, илмӣ, таълимӣ, методӣ ва махсус;
- рушди қобилиятҳои маънавию маърифатӣ, фаъолиятмандӣ, ташаббуси эҷодӣ, мустақилият, масъулиятнокӣ ва муташаккилона кор кардан;
- ташаккули мустақилона фикр карда тавоништан, қобилиятҳои худро инкишоф додан ва дар амал татбиқ карда тавоништан, худтакмилдиҳии малакаҳо ва ғайра;
- ташаккули малакаву маҳорати амалии умумитаълимӣ ва умумикасбӣ;
- рушди малакаҳои илмӣ-тадқиқотӣ;
- пайдо намудан ва такмил додани малакаҳои фаъолияти мустақилонаи касбии амалӣ ва илмӣ-назариявӣ.

1.6. Дар раванди фаъолияти таълимии Донишгоҳ ду навъи корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро бояд фарқ кард:

- корҳои аудиторӣ;
- корҳои беруназаудиторӣ;

1.7. Корҳои мустақилонаи аудиторӣ аз фанни таълимӣ дар чараёни машғулиятҳо бевосита таҳти роҳбарӣ ва супоришҳои омӯзгор сурат мегиранд

1.8. Корҳои мустақилонаи беруназаудиторӣ – корҳои таълимӣ, методӣ, таълимию тадқиқотӣ, илмӣ-тадқиқотии ба нақша гирифташудае мебошанд, ки иҷрои онҳо берун аз вақти барои машғулиятҳои аудиторӣ ҷудошуда бо супориш ва роҳбарии омӯзгор сурат мегирад, вале ҳуди омӯзгор дар рафти таҳияи корҳо бевосита ширкат намекунад.

1.9. Корҳои мустақилонаи донишҷӯён мутобиқи талаботи Стандартҳои давлатии таҳсилот барои ихтисосҳои Донишгоҳ ва нақшаҳои таълимии ихтисосҳо 50%-и ҳаҷми соатҳои сарбории таълимии барои донишҷӯёни шӯъбаи рӯзона ҷудошударо ташкил медиҳад.

1.10. Корҳои мустақилонаи донишҷӯён фарогири амалҳои зерин мебошад:

- омодагӣ ба машғулиятҳои аудиторӣ (дарсҳои лексионӣ, амалӣ, семинарӣ, лабораторӣ, конференсияҳои интернетӣ ва ҳоказо) ва иҷрои супоришҳои омӯзгор;

- омодагӣ ба мавзӯҳои алоҳидаи фанни таълимӣ дар асоси нақшаҳои таълимию мавзӯӣ;

- омодагӣ ҷиҳати ширкат дар таҷрибаомӯзӣ ва иҷрои супоришҳое, ки бо таҷрибаомӯзӣ марбут мебошад;

- иҷрои корҳои санҷишии назоратӣ, корҳои курсӣ ва муаррифии электронии мавзӯҳо ё супоришҳо;

- омодагӣ ба Аттестатсияи ниҳоии давлатӣ, аз он ҷумла барои иҷрои рисолаи таҳассусии хатм;

- фаъолият дар ҷамъиятҳои донишҷӯӣ, маҳфилҳои илмию эҷодӣ;

- иштирок дар кори факултативҳо ва семинарҳои махсус;

- иштирок дар конференсияҳо ва семинарҳои илмӣ, илмию амалӣ;

1.11. Ҳаҷми меҳнатталабии корҳои ғайриаудитории мустақилонаи донишҷӯён дар асноди меёрию ҳуқуқи зерин инъикос меёбад:

- дар нақшаи кори таълимӣ – дар радифи таълими назариявӣ аз рӯи сикли фанҳо ва аз рӯи ҳар як фанни таълимӣ соатҳо нишон дода мешаванд;

- дар нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос;

- дар нақшаи инфиродии донишҷӯён;

- дар барномаҳои таълимии фанҳо, дар барномаи кори фанни таълимӣ барои фаслу мавзӯҳои ҷудогона соатҳо дарҷ мегарданд.

1.12. Иҷрои соатҳое, ки дар барномаи таълимӣ, барномаи кори фанни таълимӣ нишон дода шудаанд аз ҷониби эдвайзерҳо, тютерҳо, мудирони кафедра ва омӯзгорон назорат мешавад ва дар дафтари алоҳидаи кафедра қайд мегарданд.

2. Ташкили Корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД)

2.1. Барои ташкил ва баргузори Корҳои мустақилонаи донишҷӯён фароҳам овардани шароитҳои зерин муҳим мебошад:

- омодагии донишҷӯён ба кори мустақилона;
- ҳавасманд будан барои гирифтани донишҳо;
- мавҷудият ва дастрас будани маводи зарурии таълимию методӣ ва дигар маълумот дар шакли чопӣ ва электронӣ, тавсияҳои методӣ оид ба иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯён, дастрасии шабакаи интернетӣ;
- лаборанти кафедра барои қайди кори мустақилонаи донишҷӯён муваззаф гардида, донишҷӯён бо навбат қайди худро дар дафтар вобаста ба иҷрои супоришҳои устод мегузоранд;
- мавҷудияти курси фосолавии ҳар як фанни таълимӣ дар муҳити moodle ва ё гекадем;
- низоми мунтазам доир ба назорати сифати корҳои мустақилонаи иҷрошуда;
- расонидани кӯмак ва маслиҳатдиҳӣ, аз ҷумла тариқи шабакаи интернетӣ аз ҷониби омӯзгор;
- мавҷуд будани синфхонаи таълимӣ, қироатхонаҳо, китобхонаи электронӣ, ки иҷрои корҳои мустақилонаи гурӯҳиро таъмин карда метавонанд.

2.2. Корҳои мустақилонаи донишҷӯён технологияи истифодаи захираҳои иттилоотӣ ва пояи моддӣ-техникии таълимиро талаб менамояд. Ба пояи моддӣ-техникӣ ва иттилоотии техники корҳои мустақилонаи донишҷӯён инҳо шомил мешаванд:

- китобхона бо толори хониш, ки мутобиқи меъёрҳои муқарраргардида таҷҳизонида шудааст;
- пояи таълимию методии синфхонаҳои таълимӣ ва озмоишгоҳҳо;
- синфхонаҳои компютери бо шабакаи интернет пайваست;
- мавҷудияти фаъолият дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумии шаҳри Душанбе мутобиқи қарордодҳои дучониба ташкилу гузаронидани таҷрибаи омӯзгорӣ;
- мавҷудияти адабиёти таълимӣ ва таълимию методӣ;
- таҳия ва тасдиқи тавсияҳои методӣ барои ташкил ва гузаронидани кори мустақилонаи донишҷӯён аз рӯи ҳар як фанни таълимии ихтисос.

2.3. Шаклҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯён вобаста ба мазмун ва мундариҷаи фанни таълимӣ, дараҷаи омодагии донишҷӯён гузаронида мешавад.

2.4. Навъҳои кори мустақилонаи донишҷӯён чунинанд:

Корҳои мустақилонаи донишҷӯ бе иштироки омӯзгор шаклҳои зерини баргузори дорад:

- навиштани конспекти дарсҳои лексионӣ ва аз худ намудани моҳияти онҳо дар заминаи феҳристи адабиёти зарурӣ ва манбаъҳои иттилоотии таълимӣ (китобҳои дарсии электронӣ, маводҳои илмӣ, таълимӣ ва методии китобхонаи электронӣ), ки лектор омӯзгор тавсия додаст;

- таҳияи эссе ва рефератҳо;
- омодагӣ ба семинарҳо, корҳои лабораторӣ ва пешниҳоди маводҳои зарурӣ;
- тартиб додани рӯйхати мақолаҳо ва маводҳои таълимӣ, илмӣ, методӣ вобаста ба соҳаи таҳсилот (педагогӣ, психологӣ, методӣ, табиӣ-риёзӣ, ҷамъиятӣ-гуманитарӣ);
- омода намудани такриз ба мақолаи соҳавӣ;
- иҷрои тадқиқоти хурд;
- омодагӣ ба корҳои амалӣ;
- тамошои кинофилмҳо ва сабтҳои видеоии таълимӣ;
- кор бо воситаҳои компютерӣ вобаста ба ихтисос;
- кор дар синфхонаҳои лингофонӣ;
- омода намудани маъруза;
- омодагӣ ба озмуни фаннӣ;
- омодагӣ ба олимпиадаҳои дохилӣ ва берунӣ;
- иҷрои супоришҳои хонагӣ дар шакли ҳалли масъалаҳои ҷудоғона, ҳисобкуниҳо, ҳисобкуниҳои компютерӣ, корҳои инфиродӣ вобаста ба талабот ва мундариҷаи барномаи таълимии фан;

Вобаста ба хусусиятҳои факултет ва ихтисосу шӯъбаҳо номгӯи намудҳои корҳои мустақилонаро ихтисор ва зиёд кардан мумкин аст ва ҳар як кафедра ва омӯзгор бояд тарзи гузаронидани кори мустақилонаро муайян намояд ва бо донишҷӯён вазифа супорида, иҷрои онро назорат намоянд.

3. Ташкил ва банақшагирии Корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД)

3.1. Корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз фанни таълимӣ аз тарафи омӯзгор дар асоси барномаи таълимӣ ва барномаи корӣ аз фанни таълимӣ ба нақша гирифта мешавад.

Корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар нақшаи инфиродии донишҷӯ низ қайд карда мешавад ва иҷрои онро эдвайзер ва омӯзгор талаб менамояд. Натиҷаи банақшагирии корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз рӯи фанни ҷудоғона дар дафтари алоҳида, дафтари омӯзгор, нақшаи инфиродии донишҷӯ қайд карда мешавад.

3.2. Банақшагирии корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар асоси барномаи корӣ аз фанни аз рӯи фанҳои ҷудоғона ба роҳ монда мешавад.

3.3. Ташкил ва идоракунии корҳои мустақилонаи донишҷӯён:

- ташкил ва идоракунии корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар шаклҳои зерин сурат мегирад:

Идоракунии маъмурӣ:

- дар сатҳи садорати факултет- татбиқи роҳбарии умумӣ ва назорат;
- дар сатҳи кафедра – татбиқи раванди таълим, таъминоти методӣ ва моддӣ-техникӣ, танзим, банақшагириӣ ва назорати иҷрои кори мустақилонаи донишҷӯён ба воситаи ҷадвали батасвибрасидаи кафедра, ки иҷрои онро омӯзгор таъмин менамояд (ҷадвали фардии иҷро ва

назорати корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар кафедра) , барномаи корӣ аз фанни таълимии дар нақшаи корӣ ва нақшаи таълимӣ чой дода шуда, инчунин нақшаи инфиродии донишҷӯ назорат мешавад. Дар кафедра ҳар як фан бояд журнали бақайдгирии дарсҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро дошта боша два омӯзгори кафедра бояд ному насаби донишҷӯе, ки кори мустақилонаро иҷро менамояд қайд карда, рафти иҷроӣ онро зери назорат гирад. Ин амалро дар Барномаи офиси компютерӣ низ ба роҳ мондан мумкин аст ва донишҷӯ иҷроӣ кори мустақилонаро ба воситаи интернет метавонад аз гузаронад;

- ҳангоми рейтингҳо, санҷишҳо ва имтиҳонот омӯзгор иҷроӣ кори мустақилонаро тавассути журналҳо, чадвали инфиродии донишҷӯ муайян карда, ҳолгузорӣ менамояд;

- масъули иҷроӣ кори мустақилонаи донишҷӯ омӯзгор ё тютере мебошад, ки дар фанни таълимии ӯ кори мустақилонаи донишҷӯ тибқи барномаи таълимӣ, барномаи корӣ аз фанни таълимӣ қайд шудааст ва ё дар нақшаи инфиродиаш ворид гардидааст.

Таълими корҳои методӣ ва таҳияи раҳнамаоӣ ба КМД

- Шӯрои таълимӣ-методии факултет, комиссияҳои методии назди кафедраҳо –асосҳои методии ташкили корҳои мустақилонаи донишҷӯён ва назорати вазъи иҷроӣ корҳоро таҳия менамоянд ва ё доир ба ҳар як фан тавсияҳо, роҳнамо таҳия ва тасдиқ мегардонанд. Он дар дар як дарси КМДРО муфассал шарҳ дода шуда, бо протокол ва имзои донишҷӯ, ки шудааст роҳандозӣ мешавад. Шинос намудани Низомномаи мазкур, роҳнамо ва ё тавсияи методии кафедра ва ё факултет вазифаи омӯзгор мебошад;

- омӯзгори фанни таълимӣ- банақшаگیرӣ, роҳбарӣ ва назорати иҷроӣ корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро аз рӯи фанни таълимӣ ба роҳ мебаронад;

3.4.Гуруҳбандии намудҳо, ҳаҷм, шакл ва мӯҳлати назорати корҳои мустақилонаи донишҷӯён бе иштироки омӯзгор дар оғози нимсолаи таълимӣ ба донишҷӯён дастрас карда мешавад. Назорати иҷроӣ корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро, ки соатҳои он дар чадвали кафедра дарҷ ёфтааст, мудири кафедра ва омӯзгори он ба зимма дорад.

3.5.Ҳангоми коркарди барномаи корӣ аз фанни таълимӣ аз рӯи нақшаи таълимӣ мундариҷаи корҳои мустақилонаи ғайриаудиторӣ аз тарафи омӯзгор муайян карда шуда, мазмун ва ҳаҷми иттилооти назариявии таълимӣ ва супоришҳои амалӣ доир ба ҳар як мавзӯ, ки барои иҷроӣ корҳои мустақилона таъин шудаанд, бо муайян намудани шакл ва усулҳои назорати натиҷаҳо муқаррар карда мешавад.

3.6.Мазмуни корҳои мустақилонаи ғайриаудиторӣ ва навъҳои тавсиявии он дар шакли зайл муайян карда мешавад:

Бо мақсади ба даст овардани донишҳо:

- мутолиаи матн (китоби дарсӣ, манбаъҳои таълимӣ ва илмӣ, адабиёти иловагӣ, сарчашмаҳои интернетӣ);
- инъикоси хаттии сохтори матн;
- тартиб додани муаррифии электронии матн ё мавзӯ;
- конспект намудани матн;
- аз матн ҷудо кардани фикрҳои асосӣ ва қайдҳо;
- кор бо луғатҳо ва маълумотномаҳо;
- шиносӣ бо асноди меъёрӣ ва қорҳои таълимӣ-тадқиқотӣ;
- истифода аз воситаҳои сабти аудио ва видеоӣ, техникаи компютерӣ ва интернет;

Барои мустаҳкам намудан ва ба низом даровардани донишҳо:

- кор бо конспекти матни лексияҳо;
- кор бо маводи таълимӣ (китоби дарсӣ, манбаъҳои илмӣ ва таълимӣ, адабиёти иловагӣ, сабти аудио ва видеоӣ);
- тартиб додани нақша ва фишурдаи ҷавобҳо;
- тартиб додани ҷадвалҳо (таблицсаҳо) барои танзими маводи таълимӣ;
- омӯзиши маводи меъёрӣ;
- ба саволҳои назоратии додашуда ҷавоб гардонидан;
- қорқарди таҳлилии матн (таҳияи аннотатсия, тақриз ва фишурдаи матн);
- омода намудани тезиси ахбор ҷиҳати баромад қардан дар семинару конференсияҳо;
- омода намудани рефератҳо, маърузаҳо;
- тартиб додани феҳристи адабиёт ва қросвордҳои мавзӯӣ.

Барои ташаккули малакаҳо:

- ҳалли мисолу масъалаҳо тибқи намунаи додашуда;
- иҷро намудани нақшаҳо ва схемаҳо;
- ҳалли масъалаҳои истехсолӣ (қасбӣ) дар ягон вазъият;
- омодагӣ ба бозҳои қорӣ;
- лоиҳа ва моделсозии намуду ҷузъҳои гуногуни фаъолияти қасбӣ;
- омодагӣ ба таҳияи қорҳои қурсӣ, рисолаи хатм, қорҳои таҷрибавию озмоишӣ;
- иҷрои машқҳои хусусияти варзишию сиҳатӣ дошта.

3.7. Навъҳои супоришҳо барои қорҳои мустақилонаи ғайриаудиторӣ, мазмун ва моҳияти онҳо хусусияти интиҳобӣ ва тафриқавӣ дошта хусусияти ҳоси ихтисос, фанни таълимӣ ва қобилиятҳои махсуси донишҷӯ дар онҳо ба инобат гирифта мешавад.

3.8. Намунаи банақшагирии қорҳои мустақилонаи донишҷӯён дар барномаи қорӣ аз фанни таълимӣ ба тариқи зайл мебошад:

«Тасдиқ мекунам»

Мудири кафедра

«___» _____ соли 20__

Банақшагирии корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД) аз рӯи

барномаи корӣ аз фанни таълимии _____

Омӯзгор _____

№	Унвони боб, фасл (мавзӯ)-и фанни таълимӣ	Навъҳои КМД	Давраи назорати КМД	№ семестр	миқдори соатҳои КМД
Ҳамагӣ дар нимсола (семестр)					
Ҳамагӣ дар нимсола (семестр)					
Ҳамагӣ аз фанни таълимӣ					

4. Таъминоти методӣ доир ба корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД)

4.1. Барои корҳои мустақилонаи донишҷӯён коркард ва гузаронидани маҷмӯи чорабиниҳои зерин тибқи нақшаи батасвибрасида дохил мешаванд:

- банақшагирии корҳои мустақилонаи донишҷӯён (дар ҳамаи сатҳҳо аз омӯзгор то роҳбарияти донишгоҳ);
- дастгирии таъминоти иттилоотии Корҳои мустақилонаи донишҷӯён: мавҷудияти адабиёти таълимӣ, воситаҳои методӣ, техникаи компютерӣ, истифода аз сайтҳои таълимии интернетӣ, китобу дастурҳои электронӣ, манбаъҳои иттилоотии электронӣ, низоми таълимии автоматикунонидашудаи барномаҳо ва тавсияҳои методӣ чиҳати иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯён;

4.2. Ба ғаъолияти донишҷӯ зимни иҷрои корҳои мустақилона ва машғулиятҳои гуногуни таълимӣ инҳо дохил мешаванд:

- коркарди нақша ва барномаҳои корӣ аз фанни таълимӣ дар доираи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ бо мақсади афзун гардонидани саҳми донишҷӯ дар иҷрои корҳои мустақилона бо назардошти дастрасии маводи таълимӣ барои ҳамаи донишҷӯён;
- дастрасии методҳои маъмули таълим, дар раванди таълим ворид намудани технологияи муосири таълимӣ ва иттилоотӣ, манбаъҳои электронии таълим;
- такмили низоми назорати иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯён бо истифодаи имкониятҳои низоми ҳолдиҳӣ-рейтингӣ ва тести компютерӣ;
- такмил додани методикаи гузаронидани таҷрибаомӯзии касбӣ ва корҳои таълимӣ-тадқиқотии донишҷӯён.

4.3. Оид ба таъминоти таълимию методии корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар Донишгоҳ мудирони кафедраҳои таҳассусӣ, омӯзгорони фаннӣ, мудирони кабинетҳо, озмоишгоҳҳо, методистони кабинетҳои методӣ, лаборантон ва мудирони устохонаҳои таълимӣ масъул мебошанд, ки онҳо бояд иҷрои корҳои зеринро таъмин намоянд:

- интиҳоби маводи таълимӣ барои омӯзиши мустақилона;
- муайян намудани навъҳои корҳои мустақилона;
- коркарди тавсияву нишондодҳои методӣ оид ба супоришҳое, ки иҷрои онҳо мустақилона сурат мегирад;
- муайян намудани тарзи назорати натиҷаҳои иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯён.

5. Роҳбарӣ ба корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД)

5.1. Роҳбарии корҳои мустақилонаи донишҷӯёнро омӯзгори донишгоҳ ба зимма дорад.

5.2. Ҳангоми пешниҳоди навъҳои гуногуни супоришҳои барои корҳои мустақилонаи ғайриаудиторӣ пешбинишуда муносибати тафриқавиро нисбат ба донишҷӯён ба роҳ мондан зарур аст. Қабл аз оғози иҷрои корҳои мустақилона омӯзгор доир ба тарзи иҷрои супориш, мақсади супориш, мазмун ва мундариҷаи он, мӯҳлати иҷро ва ҳаҷми кор,

талаботи асосӣ ба натиҷаи ниҳоии кор ва баҳодихӣ ба сифати иҷрои корҳо ба анҷомрасида сӯхбат мегузаронад. Дар чараёни ин сӯхбат омӯзгор донишҷӯёро доир ба саҳву ғалатҳои маъмуле, ки имконияти сар заданашон ҷой дорад, огоҳ менамояд. Чунин сӯхбатҳо дар доираи машғулиятҳои таълимии барои омӯзиши фан ҷудошуда баргузор мегарданд.

5.3. Корҳои мустақилона тариқи инфиродӣ ва гурӯҳӣ ё дар шакли онлайн, инчунин дар дарсҳои КМДРО вобаста ба мақсад, ҳаҷм, мавзӯи мушаххас, дараҷаи мураккабии мавзӯъ ва сатҳи малакаи донишҷӯён гузаронида мешавад.

5.4. Оид ба қабули корҳои мустақилонаи донишҷӯён дар назди кафедраҳо комиссия таъсис дода мешавад, ки вазифаи он чуни нааст:

- ба амал баровардани назорати иҷрои меъёрҳо зимни банақшагирии корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз ҷониби ҳар як омӯзгор;
- гузаронидани мониторинг оид ба рафти натиҷагирии Корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз рӯи фанҳои таълимӣ.

5.5. Вазифаҳои омӯзгор дар ташкил ва гузаронидани Корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз инҳо иборат аст:

- таҳияи нақшаи корҳои мустақилонаи донишҷӯён аз фанни таълимӣ;
- таҳияи тавсияҳои методӣ оид ба иҷрои корҳои мустақилонаи донишҷӯён ва муайян намудани назорати марҳалавӣ;
- ба донишҷӯ саривақт пешниҳод намудани мавод ва маълумоти зарурӣ ҷиҳати иҷрои кори мустақилона.

6. Низоми назорат (мониторинг)-и корҳои мустақилонаи донишҷӯён

6.1. Низоми назорати корҳои мустақилонаи донишҷӯён ба тариқи зайл ба роҳ монда мешавад:

- мувофиқати мазмуни назорат бо мақсади таълим;
- шаффофияти назорат;
- тафриқагузорӣ ба маводи назоратӣ;
- таҳлили натиҷаҳои ниҳоии назорати дониши донишҷӯён;
- таҳияи тавсияҳои методӣ оид ба ташкил ва гузаронидани Корҳои мустақилонаи донишҷӯён;
- омӯзиш ва паҳн намудани таҷрибаи пешқадам дар баргузорию Корҳои мустақилонаи донишҷӯён;
- таҳлили натиҷаҳои ҷорӣ аз ҳудуд намудани маводҳои таълимӣ.

6.2. Шаклҳои назорат аз ҷониби омӯзгор дар доираи вариантҳои зерин интихоб карда мешавад:

- назорати ҷорӣ аз ҳудудкунии дониш дар асоси баҳои додашуда ба ҷавоби шифоҳӣ, гузориш, маъруза ва ғайра, ки КМДРО баррасӣ мешаванд;
- ҳалли масъалаҳо аз рӯи фанҳои, ки хусусияти амалӣ доранд;
- конспекти мавзӯъ ва супориши мустақилона;
- матни кори санҷишӣ (контролӣ)-и пешниҳодшуда;
- ҷавоби саволномаҳои тестӣ аз рӯи мавзӯҳои фанни таълимӣ;
- низоми рейтингӣ баҳодихӣ ба дониши донишҷӯён мутобиқи бахшҳо, фаслҳо ва сикли (даври) фанни таълимӣ;

- ҳисобот оид ба иҷрои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ (як қисми кор ё ҳаҷми пурраи кор);

- таҳия намудани мақола, фишурдаи маъруза ва дигар маводҳои батабърасида;

- намоиши маснуот ва маҳсулоте, ки маҳсули фаъолияти эҷодии донишҷӯ мебошад.

6.3. Ба ҳайси шаклу усулҳои назорати корҳои мустақилонаи ғайриаудиторӣ ҳамчунин, маводҳои интернетӣ, машғулиятҳои семинарӣ, санчишҳо, тестҳо, корҳои санчишӣ, дифои корҳои эҷодӣ, ҳисоботҳо, корҳои курсӣ, рисолаҳои хатм, муаррифии электроники дигар корҳо, ки бевосита маҳсули меҳнати донишҷӯ аст, истифода шуда метавонад.

6.4. Натиҷаи иҷрои корҳои мустақилонаи ғайриаудитории донишҷӯён дар доираи соатҳои таълимии барои машғулиятҳои амалӣ, корҳои мустақилонаи донишҷӯён бо роҳбарии омӯзгор ва аз ҳисоби вақти навбатдорӣ омӯзгор дар кафедра сурат мегирад.

6.5. Талабот оид ба баҳодихӣ ба натиҷаи корҳои мустақилонаи ғайриаудитории донишҷӯён ба тариқи зайл мебошад:

- дараҷаи азхудкунии маводи таълимӣ аз тарафи донишҷӯ;

- малакаи донишҷӯ ҷиҳати истифодаи донишҳои назариявӣ ҳангоми иҷрои супоришҳои амалӣ;

- ташаккул ёфтани салоҳиятҳои умумикасбӣ;

- ба малакаи фаъолони истифода бурдани манбаъҳои электроники таълимӣ, дарёфт намудани иттилооти зарурӣ, омӯзиш ва татбиқи он дар амалия;

- асоснокӣ ва саҳеҳии ҷавоби донишҷӯ;

- ороиши маводи хаттӣ дар асоси талаботи муқарраргардида;

- малакаи аз маҷмӯи иттилоот дарёфтани маълумоти асосӣ ва зарурӣ;

- малакаи дуруст ба низом даровардани ҳалли мушкилот, пешниҳодҳо, баҳодихии интиқодӣ ба ҳалли он ва натиҷаҳои он;

- малакаи нишон додани таҳлили имкониятҳои алтернативӣ ва вариантҳои дигари иҷрои кор;

- малакаи муайян намудани мавқеи худ, баҳо додан ба натиҷаву зуҳурот ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок намудани кори таълимӣ, илмӣ ва методии иҷрошуда.

7. Муқаррароти хотимавӣ:

7.1. Низомномаи мазкур аз рӯзи бо фармони Ректор ба тасвиб расидан амалӣ карда мешавад;

7.2. Муовинони ректор, Раёсати таълим, деканҳо, мудирони кафедраҳои таҳассусӣ ва умумидонишгоҳӣ, ҳайати профессорону омӯзгорон, лаборантҳо, методистон ин Низомномаро ба роҳбарӣ мегиранд ва иҷрои ҳар як банди онро таъмин менамоянд;

7.3. Дар сурати амалӣ нашудан ва ё ҳалалдор шудани бандҳои Низомнома тибқи қонунҳои амалкунанда дар Донишгоҳ тадбирҳои андешида мешавад.

